

LBRIS

We know
books

George Orwell

Ferma animalelor

Cuprins

Capitolul 1.....	5
Capitolul 2.....	13
Capitolul 3.....	21
Capitolul 4.....	28
Capitolul 5.....	34
Capitolul 6.....	43
Capitolul 7.....	52
Capitolul 8.....	63
Capitolul 9.....	75
Capitolul 10.....	85

Capitolul 1

Domnul Jones, de la Ferma Conacului, încuiase cotețele de găini pentru noapte, dar era prea beat ca să-și amintească să acopere și deschizăturile. Cu cercul de lumină al felinarului jucând dintr-o parte în alta, el traversă curtea legănându-se, își azvârli cizmele la ușa din spate, își turnă un ultim pahar de bere din butoiul din cămară, apoi se îndreptă spre pat, unde doamna Jones deja sforăia.

Imediat după ce lumina din dormitor se stinse, începură un freamăt și o agitație prin toate clădirile fermei. În timpul zilei, circulase zvonul că bătrânul Maior, porcul Middle White premiat, avusese un vis ciudat în noaptea dinainte și dorea să-l comunice celorlalte animale. Căzuseră de acord să se întâlnească în hambarul cel mare, îndată ce domnul Jones era la o distanță sigură. Bătrânul Maior (așa era numit, deși la expoziție fusese prezentat sub numele de Frumosul din Willingdon) era privit cu atât respect la fermă, încât fiecare era oricând gata să-și sacrifice o oră de somn pentru a auzi ce avea el de spus.

La un capăt al hambarului cel mare, pe un fel de platformă înălțată, Maiorul stătea deja instalat pe culcușul său de paie, sub un felinar agățat de o bârnă. Avea doisprezece ani și, în ultima vreme, crescuse cam voinic, dar era încă un porc cu aspect maiestuos, arăta înțelept și binevoitor, cu toate că niciodată nu i se tăiaseră colții. Nu după mult timp, începură să sosească și celelalte animale, fiecare făcându-se comod după obiceiul său. Mai întâi veniră cei trei câini, Bluebell, Jessie și Pincher, apoi porcii care se așezară pe paie, chiar în fața platformei. Găinile

se cocotară pe pervazurile ferestrelor, porumbeii bătură din aripi spre grinzi, iar oile și vacile se așezară în spatele porcilor și începură să rumege. Cei doi cai de căruță, Boxer și Clover, intrară împreună, mergând foarte încet, pășind cu copitele lor mari și păroase cu mare grijă, de teamă să nu calce vreun animal mai mic ascuns în paie. Clover era o iapă corpolentă cu aspect matern, de vârstă mijlocie, care nu-și recăpătase deloc silueta după cel de-al patrulea mânz. Boxer era un animal enorm, de aproape un metru optzeci și mai puternic decât oricare doi cai normali la un loc. O dungă albă de pe frunte pe nas îi dădea un aer destul de stupid și, de fapt, el nici nu era grozav de inteligent, dar toată lumea îl respecta pentru tăria lui de caracter și formidabila putere de muncă. După cai venură Muriel, capra cea albă și Benjamin, măgarul. Benjamin era cel mai bătrân animal de la fermă și cel mai irascibil. Vorbea arareori, iar când vorbea, făcea câte o remarcă plină de cinism - de exemplu, spunea că Dumnezeu îi dăduse coadă ca să alunge muștele, dar că el ar fi preferat să nu aibă nici coadă, nici muște. Numai el, dintre toate animalele de la fermă, nu râdea niciodată. Dacă era întreat de ce, spunea că nu vede nimic de râs. Cu toate acestea, fără s-o recunoască deschis, îi era devotat lui Boxer; amândoi își petreceau împreună duminicile, de obicei, pe mica pășune din spatele livezii, păscând unul lângă altul fără să vorbească.

Cei doi cai tocmai se așezaseră când un cârd de rățuște, care își pierduseră mama, intrară în șir în hambar, măcăind în șoaptă și plimbându-se dintr-o parte în alta în căutarea unui loc unde să nu fie călcate în picioare: Clover făcu un fel de zid în jurul lor cu piciorul ei din față, iar rățuștele, ghemuindu-se la adăpost, adormiră imediat. În ultimul moment, Mollie, iapa albă și drăguță, dar prostuță, care trăgea cabrioleta domnului Jones, intră cu un mers afectat elegant, mestecând o bucată de zahăr. Ea își alese un loc în față și începu să-și vânture coama albă, sperând să atragă atenția celorlalți către panglicile roșii cu care o avea împletită. Ultima sosi pisica, privind în jur, ca de obicei,

după locul cel mai călduros și până la urmă se înghesui între Boxer și Clover; aici se porni pe tors, mulțumită, de-a lungul întregului discurs al Maiorului, fără să asculte nici măcar o singură vorbă.

Toate animalele erau acum prezente, în afară de Moise, corbul domesticit, care dormea pe o stinghie de după ușa din spate. Când Seniorul văzu că toate se făcuseră comode și așteptau cu atenție, își drese glasul și începu:

— Tovarăși, ați auzit deja despre visul ciudat pe care l-am avut azi-noapte. Dar am să vorbesc despre vis mai târziu. Am altceva de spus la început. Nu cred, tovarăși, să mai fiu multe luni cu voi și, înainte de a muri, socotesc de datoria mea să vă împărtășesc înțelepciunea pe care am acumulat-o. Am avut o viață lungă, am avut mult timp de gândire pe când stăteam singur în cocina mea și cred că pot spune că am înțeles natura vieții pe acest pământ mai bine ca oricare alt animal din ziua de azi. Despre aceasta vreau să vă vorbesc.

Deci, tovarăși, care este natura acestei vieți a noastre? Să privim lucrurile în față: viețile noastre sunt mizere, pline de trudă și scurte. Ne naștem, primim exact atâta hrană cât să ne păstrăm suflarea, iar aceia dintre noi care sunt capabili s-o facă, sunt obligați să muncească până la ultima fărâmă de energie; și, în clipa când nu mai suntem de niciun folos, suntem măcelăriți cu o cruzime înfiorătoare. Niciun animal din Anglia nu cunoaște ce sunt acelea fericirea sau tihna, după ce împlinește vârsta de un an. Niciun animal din Anglia nu este liber. Viața unui animal înseamnă mizerie și sclavie: iată adevărul curat.

Dar este aceasta doar parte a ordinii naturii? Se întâmplă asta pentru că această țara a noastră este atât de săracă, încât nu se poate asigura o viață decentă celor care trăiesc în ea? Nu, tovarăși, de o mie de ori nu! Pământul Angliei este fertil, clima ei este bună, ea e capabilă să ofere hrană din abundență unui număr mai mare de animale enorm față de cele care locuiesc astăzi. Numai ferma asta a noastră ar putea întreține o duzină

LBRIS

We know
books

George Orwell

119
84

Cuprins

Partea întâi

1	5
2	19
3	26
4	33
5	42
6	54
7	59
8	69

Partea a II-a

1	86
2	95
3	103
4	111
5	120
6	128
7	131
8	137
9	146

Partea a treia

1	182
2	193
3	210
4	221
5	228
6	232

Appendix Principiile <i>Nouvorbei</i>	241
Vocabularul A	243
Vocabularul B	245
Vocabularul C	250

Partea întâi

1

Era o zi rece și însorită de aprilie, iar ceasurile băteau ora trei-sprezece, Winston Smith, cu bărbia băgată în piept ca să scape de vântul necruțător, se strecură iute prin ușile de sticlă ale Vilei Victoria, deși nu destul de repede încât să împiedice un vârtej de praf și nisip să pătrundă odată cu el.

Holul vilei mirosea a varză fiartă și a preșuri vechi. La unul dintre capete un afiș decolorat, mult prea mare pentru interior, era lipit de perete. Înfățișa o figură enormă, lată de peste un metru: fața unui bărbat în vârstă de vreo patruzeci și cinci de ani, cu o mustață neagră și groasă, cu trăsături frumoase, dar dure în același timp. Winston se îndreptă spre scări. Nu avea niciun rost să încerce liftul. Chiar și în vremurile cele mai bune funcționa arareori, iar în prezent curentul electric era oprit în timpul zilei, parte integrantă a campaniei de economisire organizate în pregătirea Săptămânii Urii. Apartamentul lui se afla la etajul șapte, iar Winston, care avea treizeci și nouă de ani și un ulcer varicos deasupra gleznei drepte, o luă încet pe jos, oprindu-se de mai multe ori să se odihnească. Pe fiecare palier, față în față cu ușa liftului, afișul cu figura imensă îl urmărea insistent de pe perete. Era una dintre pozele acelea în așa fel realizate, încât ochii te urmăreau indiferent unde te-ai fi aflat. Sub ea scria:

FRATELE CEL MARE TE PRIVEȘTE

În interiorul apartamentului, o voce melodioasă citea o listă de cifre legate de producția de fontă. Vocea venea dintr-o placă de metal drept-unghiulară, ca o oglindă estompată, care făcea parte din suprafața peretelui din dreapta. Winston răsuci un buton și vocea slăbi întrucâtva, deși cuvintele încă se mai distingeau. Aparatul – numit TELE-ECRAN – putea fi dat mai încet, dar nu aveai cum să-l oprești de tot. Winston se duse la fereastră: o siluetă subțire, fragilă, cu un corp slab scos în evi-

dență de salopeta albastră, care era uniforma Partidului. Un păr foarte blond, fața sangvină, pielea asprită de săpunul de proastă calitate, de lamele de ras tocite și de frigul iernii care tocmai se încheiase.

Afară, chiar și prin obloanele coborâte, atmosfera se arăta înfrigurată.. În josul străzii, micile vârtejuri de vânt răsuceau praful și bucățile de hârtie în spirale și, deși soarele strălucea, iar cerul era de un albastru strident, nimic nu părea să aibă culoare, cu excepția afișelor lipite peste tot. Figura cu mustață neagră te privea insistent de sus în jos, de la orice colț de stradă mai mare. Și pe fațada casei de vizavi era unul. FRATELE CEL MARE TE PRIVEȘTE – spunea textul de dedesubt, iar ochii negri scormoneau adânc în cei ai lui Winston. Mai jos, la nivelul străzii, un alt afiș, rupt într-un colț, flutura din când în când în bătaia vântului, acoperind și descoperind un singur cuvânt: SOCENG. În depărtare, un elicopter cobora printre acoperișuri, plutea câte o clipă ca o muscă albastră, apoi se ridica din nou, zburând în cercuri. Era patrula de poliție, care spiona prin ferestrele oamenilor. Dar patrulele nu contau. Doar Poliția Gândirii conta.

În spatele lui Winston, vocea de la tele-ecran trăncănea mai departe despre fontă și despre depășirea celui de-al Nouălea Plan Trienal. Tele-ecranul recepționa și transmitea simultan. Orice sunet pe care l-ar fi scos Winston, mai tare decât o șoaptă foarte slabă, putea fi captat de acesta; mai mult, atâta timp cât se afla în câmpul vizual al plăcii de metal, putea fi și văzut, nu numai auzit. Bineînțeles că nu aveai cum ști, în fiecare moment, dacă erai urmărit. Despre cât de des sau după ce criteriu intra Poliția Gândirii pe fiecare post individual nu puteai decât să-ți dai cu presupusul. Era posibil ca toată lumea să fie urmărită, tot timpul. Oricum ar fi fost, ei puteau intra pe firul tău oricând aveau chef. Trebuia să trăiești – trăiai, dintr-o obișnuință ce devenise instinct – cu presupunerea că orice sunet pe care-l făceai era ascultat și orice mișcare observată, mai puțin pe întuneric.

Winston rămase cu spatele la tele-ecran. Era mai sigur așa, deși, cum știa prea bine, chiar și un spate putea dezvălui ceva. La un kilometru depărtare, se înălța Ministerul Adevărului, unde lucra el, impunându-se înalt și alb deasupra peisajului mohorât. Asta, se gândi Winston cu un vag dezgust, asta-i Londra, principalul oraș al Aerobazei Unu, ea însăși a treia cea mai populată provincie a Oceaniei. Încercă să își stoarcă memoria după vreo amintire din copilărie care să-i spună dacă Londra a fost dintotdeauna așa. Oare întotdeauna au existat străzile astea cu

case din secolul nouăsprezece, degradate, cu pereții proptiți în stâlpi de lemn, cu ferestrele astupate cu carton, cu acoperișurile de tablă ruginite, cu zidurile alea aiurea ridicate în fața grădinilor și care se prăbușesc în toate direcțiile? Și locurile bombardate, unde praful de ciment se ridică în vârtejuri și buruienile creșteau pe ici, pe colo, peste grămezile de dărâmături; și locurile unde bombele au curățat porțiuni mai mari și unde au răsărit coloniile alea sordide de cocioabe de lemn, ca niște cotețe pentru găini? Dar fără folos. Nu-și mai amintea nimic din copilăria lui, doar o serie de imagini strălucitoare ce nu aveau niciun fundal și de neînțeles.

Ministerul Adevărului – în *Nouvorbă*, MINADEV [Nouavorbă era limba oficială a Oceaniei. Despre structura și etimologia ei, vezi Anexa] – era în mod surprinzător diferit de orice alt obiect din jurul lui. Era o structură enormă piramidală de beton alb lucios, ce se înălța, terasă după terasă, până la 300 de metri. De unde se afla Winston, se vedeau foarte bine cele trei lozinci ale Partidului, scrise cu o caligrafie elegantă pe fațada sa albă:

RĂZBOIUL ESTE PACE
LIBERTATEA ESTE SCLAVIE
IGNORANȚA ESTE PUTERE

Ministerul Adevărului avea, după cum se spunea, trei mii de încăperi deasupra pământului și ramificațiile corespunzătoare dedesubt. Împrăștiate prin Londra, mai erau doar trei clădiri asemănătoare ca aspect și ca mărime. Acestea dominau arhitectura din jur în așa măsură, încât de pe acoperișul Vilei Victoria le puteai vedea pe toate patru deodată. Erau sediile celor patru Ministere care-și împărțeau între ele guvernarea: Ministerul Adevărului, care se ocupa cu știrile, cu distracțiile, cu educația și cu artele frumoase; Ministerul Păcii, care se ocupa cu războiul; Ministerul Iubirii, care menținea ordinea și disciplina, și Ministerul Abundenței, care răspundea de treburile economice. În *Nouvorbă*, numele lor erau MINADEV, MINIPAX, MINIUB și MINABUND.

Ministerul Iubirii era cel cu adevărat înspăimântător. Nu avea deloc ferestre. Winston nu fusese niciodată înăuntru și nici măcar la mai puțin de o jumătate de kilometru. Era imposibil să intri acolo fără treburi oficiale, și doar pătrunzând printr-un labirint de rețele de sârmă ghimpată, uși de oțel și cuiburi de mitralieră camuflate. Până și străzile care duc